

gom“, er opført første Gang i det nuværende Teater, i Aaret 1882. Det forekommer mig, at det med Venerationen er noget søgt. Jeg kunde godt tænke mig, at man havde ombyttet Statuerne foran Teatret med Statuer af Hartmann eller Gade paa den ene Side og Bournonville paa den anden og saa ganske rolig have flyttet Holberg og Oehlenschläger ned i Amaliegade. Det blev ikke til noget, og det havde jo dog ikke været saa slemt, for naar en saa berømt Person som David har maattet finde sig i at blive flyttet omkring, maatte Holberg, hvis Berømmelse jo er yngre, dog nok kunne have fundet sig i at friste den samme Skæbne.

Min Opfattelse af Spørgsmaalet er, at en fuldstændig Adskillelse vilde være det rigtige, for jeg tror, det har noget paa sig, at hvis Dobbeltscenen blev oprettet og man fik fælles Økonomi, fælles Magasiner o. s. v., ogsaa fælles Personale for en stor Del, vilde det dog maaske kunne afstedkomme adskillige Ulemper. Men naturligvis er det af de mindre Ulemper, naar i øvrigt selve Stederne, hvor der spilles Komædie eller synges, er forskellige. Jeg husker fra mine unge Dage fra et Ophold i München i Midten af 70erne, at der dør var tre kongelige Teatre. Der var Operahuset, Skuespilhuset og et kongeligt Folketeater, hvor man spillede Farcer, Lystspil, Folkekomædie, hvor kort sagt lettere Komædie var tilgængelig for den almene Mand. Der er naturligvis i Bayern et større Land, ogsaa en større By at falde tilbage paa, men man har dør opdraget Befolkningen til at holde af Komædie, og de Røster, man nu hører om, at man skal gaa bort fra Statsdrift af den Slags offentlig Belæring, som Skuespil og Opera faktisk er, synes jeg, maa gøre en trist til Mode paa Oplysningens Vegne.

Regeringsforslaget svæver altsaa i dette Øjeblik i Luften. Der var i Folketinget som nævnt 5 Mindretal, men der var kun 4 Ændringsforslag, og naar man vilde spørge mig, hvilket Ændringsforslag jeg helst vilde have, vilde jeg svare som Hønen; da man spurgte den, i hvilke Sauce den helst vilde koges, saa svarede den: Mange Tak, helst i slet ingen. Det forekommer mig nemlig ikke, at noget af disse Forslag egentlig er tiltalende. Mit Ideal af en Ordning paa dette Omraade vilde, som jeg har nævnt, være, at der fandt en fuldstændig Adskillelse Sted. Men naturligvis, kan man ikke faa det allerbedste, maa man tage det næstbedste, og kniber det ogsaa dør, maa man gaa længere ned. Det,

som jeg synes maatte ske, var, at i alt Fald Skuespilscenen kom bort fra Kongens Nytorv; naar der skal ske Forandring, og vi skal bevare Operaen — hvad jeg mener, vi skal —, bør Skuespilscenen ikke være i det nuværende Skuespilhus. Rigsdagsmænd, som kommer i Teatret, nyder jo godt af de forreste Pladser og hører, hvad der siges, kan opfatte Pointerne, men de mange, som sidder omkring paa de billige Pladser, højt oppe og langt tilbage, kan ikke opfatte dem, og naar en Skuespillerinde eller Skuespiller eller en Sanger — vel at mærke en Sanger, der forstaa sin Tekstudsættelse og er Skuespiller samtidig — gør sig Umage for at give sine Tilhørere et virkeligt Udbytte, er det et daarligt Resultat, de opnaar, idet mange maa sidde i Teatret uden at kunne høre, hvad der siges, og det er jo Faktum. Derfor mener jeg, at det nuværende Teater maa være en Operascene, og at den anden Kunststart maa flyttes.

Nu er det vel rigtigt, at af de Forslag, der er fremme, er der intet, der i Præbillighed gaar ret meget under Regeringsforslaget. Det drejer sig i hvert Fald ikke om Summer af et saadant Omfang, at det kan afskrække nogen, naar man i det hele taget vil gaa til en Forandring. Af de Forslag, der ligger for, vil jeg kun lige kort berøre Nr. 4, der ogsaa tilsigter en Adskillelse, men paa den Maade, at Tale-scenen bliver paa Kongens Nytorv, og det vil jeg være imod. Men i øvrigt maa jeg sige, at det Ændringsforslag, altsaa Nr. 4, som er fremsat af de Herrer Gamborg og Valdemar Nielsen i Folketinget, paa mange Punkter har min fulde Sympati, fordi det netop, som den ærede foregaaende Taler udtalte, ønsker en Sondring mellem Billetpriserne for Opera og det andet, og det vil, synes jeg, være af den allerstørste Betydning. Jeg vil derfor gerne give denne Tanke min anbefaling med paa Vejen, naar man en Gang skal til at anlægge Driftsbudget for den kommende Opera, som jeg haaber til enhver Tid vil være en Statsopera. Af de andre Forslag er der Nr. 2, som ganske vist ogsaa vil have en Adskillelse, men som er lidt for radikalt, fordi det vil skære Opera og Ballet ganske bort fra Teatret.

Erik Bøgh siger, at naar et Folk skal blive godt nok til at fortjene det gode, saa er det bedste ikke for godt. Hvorfor spørger vi da saa meget, om det kan betale sig eller ikke, hvorfor skal Operaen betale sig? Hvem har sagt, at den skal betale sig? Er det ikke en Undervisningsanstalt, som enhver anden, vi op-